11/11/2021

S-au împlinit 2 secole de la nașterea marelui scriitor rus, Feodor Mihailovici Dostoievski

Marele scriitor rus, Feodor Mihailovici Dostoievski, a cărui operă a influenţat decisiv literatura, filosofia, psihologia şi teologia secolului 20, s-a născut la Moscova în urmă cu două secole, în data de 11 noiembrie 1821.

Dostoievski provenea dintr-o familie lituaniană. Bunicul său patern a fost preot, tatăl, medic militar, iar mama era dintr-o familie de negustori. În familia lui Feodor s-au născut 8 copii.

Marele scriitor a absolvit un institut de inginerie militară și a lucrat ca inginer proiectant. A publicat primul său roman la vârsta de 25 de ani, în 1846: „Oameni sărmani”.

Feodor Dostoievski a fost arestat şi închis în 1849 pentru activităţi antistatale împotriva ţarului Nicolae I, iar la 16 noiembrie acelaşi an, a fost condamnat la patru ani de muncă silnică în Siberia pentru legăturile cu un grup de intelectuali liberali, din Cercul Petraşevski.

A redescoperit ortodoxia în detenție
Anii de detenţie au avut importante consecinţe asupra sănătăţii scriitorului, însă tot

în acea perioadă, în plan spiritual, a redescoperit ortodoxia, componentă care avea să îşi pună amprenta asupra întregii sale opere.

„Feodor Mihailovici Dostoievski a crescut în atmosfera Ortodoxiei, studiind profund Sfânta Scriptură, mai ales în perioada deportării în Siberia. Grăuntele lui spiritual, sădit într-un trup plăpând, a crescut, transformându-i trupul bolnăvicios în purtătorul unuia dintre cele mai bogate tezaure pe care le-a produs pământul rus, chiar european”, remarca părintele profesor Gheorghe Holbea într-un interviu acordat pentru Ziarul Lumina.

„Pioasa-i mamă i-a trezit tot fondul sufletesc cu care a venit în lumea aceasta, închisoarea i-a alimentat și i-a desăvârșit acest arbust spiritual, iar societatea imorală din timpul său, cucerită de socialismul ateu și de indiferentism, l-a oțelit și mai mult în lupta contra a tot ceea ce era incompatibil cu ființa sa sufletească, ce simțea un fior mistic în fața dumnezeirii, către care magnetic era îndreptată spre slujire”, spunea Ștefan Dobra, citat de părintele Holbea în interviul amintit.

Opera sa se naşte şi creşte în atmosfera duhovnicească a mişcării filocalice din secolele al XVII-lea – al XVIII-lea, când apar şi primele ediţii ale Filocaliei în limba slavonă”, a mai precizat părintele profesor.

Pr. Gheorghe Holbea a susținut recent o conferință despre „Dimensiunea Filocalică a operei lui Dostoievski”. Vezi video.

Când a fost eliberat, Dostoievski s-a înrolat ca soldat, iar apoi a lucrat ca scriitor şi jurnalist.

S-a căsătorit cu Maria Dmitrievna Isaeva, în 1859. După 1864, an în care a murit soţia sa, scriitorul a suferit o perioadă de depresie accentuată, începând să participe la jocuri de noroc de pe urma cărora avea să acumuleze şi datorii uriaşe. A urmat o perioadă de călătorii în Occident, iar în 1867 s-a căsătorit cu Anna Snitkina, o stenografă de doar 20 de ani, cu care a avut patru copii.

În intervalul 1846-1866, a publicat o serie de romane şi nuvele precum „Amintiri din casa morţilor” (1862) sau „Însemnări din subterană” (1864).

În 1866 a apărut celebrul roman „Crimă şi pedeapsă”, care are în centru tema obţinerii salvării prin suferinţă. Trei ani mai târziu, în 1869, a publicat un alt roman de renume mondial, „Idiotul”, care îl are în centru pe prinţul Lev Nikolaevici Mîşkin, un personaj considerat mai puţin obişnuit de către celelalte, din cauza sincerităţii şi a bunătăţii lui exagerate şi numit „idiot” din cauza bolii de care suferea, epilepsia. Autorul a reuşit să creeze un personaj atât de complex, încât evoluţia sa a fost

adesea comparată cu cea a lui Iisus Hristos.

„Fraţii Karamazov” (1880), considerat de Sigmund Freud „cel mai impozant roman scris vreodată” are o puternică încărcătură religioasă fiind un tablou complex al epocii în care trăia el, surprinzând problemele filosofice, morale şi religioase ale existenţei lui Dumnezeu, şi ilustrând teme precum ispăşirea păcatelor prin suferinţă, necesitatea absolută a existenţei unei forţe morale în interiorul unui univers iraţional şi de neînţeles, lupta eternă dintre bine şi rău, valoarea supremă a libertăţii individuale etc.

Dostoievski şi-a petrecut ultimii ani de viaţă în staţiunea Staraia Russa, care era aproape de Sankt Petersburg. A murit la 9 februarie 1881 şi a fost înmormântat în cimitirul Tihvin, lângă Mânăstirea Alexandr Nevski din Sankt Petersburg.

În semn de omagiu faţă de marele scriitor, la 12 noiembrie 1971, la Sankt Petersburg, a fost deschis şi Muzeul Dostoievski în apartamentul în care el a scris ultimele romane. La 30 decembrie 1991, s-a inaugurat, în Sankt Petersburg, staţia de metrou care poartă numele marelui scriitor, Dostoyevskaya metro station, iar la 19 iunie 2010, o staţie cu acelaşi nume a fost deschisă şi în Moscova.

Basilica.ro